

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen
Allmänna byrån, I1

Beslutande
Vice lantråd
Harry Jansson

Föredragande
PBL-ingenjör
Karolina Gottberg

Justerat
Omedelbart

Nr 62

Stödordning för understöd för reparation av egen bostad
ÅLR 2023/4820

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att införa ett nytt understöd för byte av huvudvärmekälla för fastighetsägare som konverterar värmesystem med oljeeldning till alternativa uppvärmnings sätt i enlighet med bilaga 1, I123E47.

Motivering

I syfte att minska utsläppen av växthusgaser till atmosfären har landskapsregeringen beslutat att understöda en avveckling av oljeeldning som uppvärmningskälla i bostäder.

Bakgrund

Som en del i arbetet med hållbar utveckling, utformar landskapsregeringen olika typer av understöd i syfte att stöda olika åtgärder som bidrar till förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland.

Nr 63

Understöd för byte av huvudvärmekälla
ÅLR 2023/4821

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att revidera Understöd för reparation av egen bostad, som syftar till att stöda nödvändiga reparationer för att stödtagaren kan bo kvar i den egna bostaden i enlighet med bilaga 2, I123E47.

Motivering

I syfte att stöda fler nödvändiga åtgärder för att stödtagaren ska kunna bo kvar i den egna bostaden, har landskapsregeringen beslutat att stöda en revidering av befintligt understöd.

Bakgrund

Som en del i arbetet med hållbar utveckling, utformar landskapsregeringen olika typer av understöd i syfte att stöda olika åtgärder som bidrar till förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland.

Infrastrukturavdelningen, allmänna byrån
PB 1060, 22111 MARIEHAMN

UNDERSTÖD FÖR REPARATION AV EGEN BOSTAD

VILLKOR 2023

(gäller från 1.7.2023 tillsvidare)

Landskapsregeringens beslut om fördelningsgrunder för understöd huvudsakligen avsedda för reparation av pensionärens bostäder.

1. Syfte

Målsättningen med reparationsunderstödet är att stödtagaren ska kunna bo kvar i den egna bostaden. Understöd beviljas på basis av social och ekonomisk behovsprövning för reparation av sådana bostäder som används av åldringar eller person med funktionsnedsättning.

2. Vilka typer av åtgärder stöds

Åtgärder som beviljas stöd av landskapsregeringen ska underlätta för sökande att bo kvar i bostaden och vara tillgänglig för person med funktionsnedsättning. Understöd beviljas endast för en sådan åtgärd som inte erhållit annat offentligt stöd. Då understöd beviljas ska den sannolika användningstiden för den bostadsbyggnad eller bostad som ska repareras samt reparationsåtgärdens ändamålsenlighet beaktas. Understöd beviljas inte för åtgärder som betraktas som årsreparationer, såsom målning av hus.

Exempel på åtgärder som kan bli beviljade understödet:

- Förbättring av tillgänglighet; ramper, räcken, borttagande av trösklar, breddande av öppning så att rullstol kan passera, förbättrad belysning
- Anpassad köksinredning, säkerhetsspis mm
- Problem med inomhusluft pga fuktskada
- Ersättande av uppvärmningskälla vid nödvändighet (t.ex. trasig oljepanna)
- Plötsligt uppkommet läckage vid tak, plötsligt inläckage på grund av trasiga fönster

3. Mottagare av stöd

Stöd kan beviljas åt en person som enligt folkpensionslagen (FFS 568/2007) är sjuk- eller ålderspensionär. Åtminstone en person i bostadshushållet ska vara pensionär. Av särskilda skäl kan understöd också beviljas övriga typer av hushåll som befinner sig i en liknande socialsituation.

Stöd kan också beviljas ägare av hyresbostäder om hyresgästen fyller ovanstående kriterier och mot förbindelse från hyresvärden att hyresgästen får bo kvar i bostaden

4. Stödets storlek

Understöd för *reparation* av pensionärens bostäder kan högst beviljas för 50 procent av de godkända kostnaderna, dock högst 19 000 euro per bostadsbyggnad eller bostad. Storleken på stödet fastställs på basen av den sökandes bruttoinkomster enligt tabellen under punkt 5 (nedan). För anlåtande av *teknisk konsultation och planering* av åtgärder i bostaden, samt i övriga fall då det är socialt och ekonomiskt betingat, kan stöd beviljas till 70 procent av de godkända kostnaderna.

5. Utbetalning och redovisning av kostnader

Understöd utbetalas i efterskott mot redovisning av kostnader (fakturor och bevis på erlagd betalning) för åtgärden och efter att reparationsåtgärden konstaterats färdigställd. Eget och andras oavlönade arbete ersätts inte. Åtgärden ska vara slutförd senast 15 månader efter att understödsbeslutet delgivits om inte landskapsregeringen beslutar annat. Utbetalning av understödet ska rekvireras omgående efter att åtgärden färdigställts.

6. Inkomstgränser för reparationsunderstöd

För att kunna erhålla understöd får hushållets inkomster inte överskrida nedanstående inkomstgränser:

Antal personer i Hushållet	1	2	3	4
Bruttoinkomster per månad	2600 euro	4420 euro	5460 euro	6500 euro

För hushåll större än 4 personer höjs beloppen med 875 euro för varje ytterligare invånare.

Till inkomsterna räknas inte bostadsbidrag och de inkomster som avses i 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag (FFS 938/2014). Om en frontveteran ingår i hushållet höjs maximibeloppet för inkomsten med 300 euro per hushåll. Med frontveteran avses person som beviljats frontmannas-, fronttjänst-, front- eller veterantecken. Av särskilda skäl kan understödet beviljas även om hushållets inkomster med ett ringa belopp överstiger de inkomstgränser som avses i denna anvisning.

Också hushållets förmögenhet beaktas. Som ringa betraktas förmögenhet till ett ungefärligt värde av 20 000 per person som återstår efter reparationsåtgärden. Till förmögenheten räknas också egendom som överlåtits utan vederlag eller till underpris de senaste fem åren. Om förmögenheten är svår att realisera i pengar kan landskapsregeringen göra undantag från ovanstående krav. Landskapsregeringen bedömer från fall till fall om förmögenheten kan anses som ringa.

7. Särskilda villkor

Bostad eller bostadsbyggnad, för vilken beviljats reparationsunderstöd, ska användas som understödstagarens egen bostad i fem år efter det att understödet betalats. Landskapsregeringen kan av särskilda skäl bevilja befrielse från detta villkor. Detta villkor tillämpas inte om bidragstagaren avlider eller stadigvarande vårdas på anstalt.

8. Återbetalning av stöd

Om en sökande har gett felaktiga eller vilseledande uppgifter eller hemlighållit uppgifter för att få understöd, och om detta har påverkat beviljandet av understödet, eller om understödet annars har beviljats under felaktiga förutsättningar eller grundlöst, kan landskapsregeringen besluta att understödet eller del därav ska återbetalas i enlighet med landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti. På det belopp som ska återbetalas kan dröjsmålsränta debiteras enligt räntelagens (FFS 633/82) 4 § 1 mom.

Om bruksändamålet för den egendom som understödet gäller har ändrats och befrielse enligt punkt nr. 9 inte har beviljats, eller då egendomen överläts eller på annat sätt övergår i någon annans ägo eller besittning under den i punkt nr. 9 förutsatta användningstiden, ska den del av egendomens värde som motsvarar understödet, dock högst beloppet av det beviljade understödet, inom sex månader från den ovan avsedda ändringen i omständigheterna återbetalas till landskapsregeringen såvida landskapsregeringen inte beslutar annat.

Understödstagaren ska underrätta landskapsregeringen om förändringar i bostadens användningsändamål.

9. Tid för ansökan och budgetrestriktion

Ansökan om understöd för reparationer kan fortlöpande inlämnas till landskapsregeringen under året.

Stöd beviljas under förutsättning att budgetmedel finns tillgängliga för ändamålet.

10. Dessa regler är fastställda med stöd av:

- landskapslagen (1999:40) om bostadsproduktion
- Landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti

UNDERSTÖD FÖR BYTE AV HUVUDVÄRMEKÄLLA

-Bostäder

VILLKOR 2023 (gäller från och med 01.8.2023)

I syfte att minska utsläppen av växthusgaser till atmosfären har det i Ålands landskapsregerings andra tilläggsbudget för 2023 reserverats medel för att genom ett inkomstbaserat stödsystem understöda fastighetsägare som konverterar värmesystem med oljeeldning till alternativa uppvärmningssätt. Ålands landskapsregering har den 19.6.2023 fastställt följande villkor:

1. Vem kan erhålla understöd?

Privatpersoner som äger en bostadsbyggnad med olja som primär uppvärmningskälla. Bostaden ska vara belägen inom landskapet Åland. Sökandens hemkommun ska vara på Åland. Enbart bostäder avsedda för permanent boende kan erhålla stöd.

För vad kan understöd erhållas?

Stöd beviljas då huvudvärmekällan i bostaden byts från oljeeldning till någon av följande huvudvärmekällor:

- Fasta biobränslen (ved, pellets, flis)
- Fjärrvärme
- Värmepump, (värmepumpen ska vara ansluten till ett vattenburet system för att klassas som huvudvärmekälla).

För att erhålla understödet får hushållets bruttoinkomster inte överstiga inkomstgränserna som framgår i tabell 1 under punkt 3.

För att erhålla understödet måste även oljepanna, oljetank och oljebrännare skrotas vilket redovisas genom intyg. Undantag från denna regel görs i de fall det inte är möjligt ur praktiskt och ekonomiskt hänseende att genomföra skrotningen eller i de fall en kombipanna använts för uppvärmning och det ur funktionellt och ekonomiskt hänseende är ändamålsenligt att behålla del eller delar av kombipannan.

2. Hur stort är understödet?

Stödets storlek är 3 000 euro. Understödet kan inte kombineras med andra offentliga understöd.

Åtgärden ska vara slutförd senast 18 månader efter att understödsbeslutet tagits.

3. Vilka är inkomstgränserna för att kunna erhålla understödet?

För att kunna erhålla understödet får hushållets (eller fastighetsägarens i förekommande fall¹) bruttoinkomster inte överstiga de inkomstgränser som framgår ur tabell 1. Hushållets inkomster kan påvisas med till exempel beskattningsintyg från senaste skatteår för hushållets samtliga myndiga medlemmar.

Tabell 1. Inkomstgränser för hushållets sammanlagda bruttoinkomster per månad. Inkomstgränserna är beroende av antal boende i hushållet

Antal personer i hushållet	1	2	3	4 och flera
Bruttoinkomst per månad	3 700 euro	6 800 euro	7 400 euro	8 000 euro

4. Hur ansöker jag om understödet?

Ansökningsprocessen och beviljande av stöd hanteras i två steg. Först görs en ansökan om byte av huvudvärmekälla (A) och sedan en begäran om utbetalning (B). När ansökan och alla behövliga bilagor är inlämnade tar landskapsregeringen ett förhandsbeslut i ärendet. Om ansökan godkänns kommer beslutet även att inkludera de villkor som måste uppfyllas för att få det beviljade stödet. Efter att beslut är taget och den sökande är beviljad understöd kan den sökande påbörja den åtgärd som beviljats stöd.

A) Hur ska ansökan göras och vad ska den ansökningen innehålla?

En ansökan görs med den elektroniska ansökningsblanketten på landskapsregeringens hemsida. Ansökan finns tillgänglig på landskapsregeringens hemsida så länge det finns budgetmedel tillgängliga för ändamålet.

Stödet beviljas under förutsättning att budgetmedel finns tillgängliga för ändamålet.

Till ansökan ska följande bilagor medfölja:

- Lagfart, köpebrev, gåvobrev eller annat bevis på att den sökande äger byggnaden.
- Fastighetsbeteckning samt den byggnadsspecifika byggnadsbeteckningen.
- Fotografier på oljepanna och oljetanken *innan* åtgärden utförts. Fotografierna ska visa det omgivande rummet.
- Intyg som bevisar hushållets inkomster från det senaste slutförda skatteåret (exempelvis beskattningsintyg)

B) Hur ska begäran om utbetalning göras och vad ska den innehålla?

Understöd utbetalas i efterskott då alla villkor är uppfyllda och en fullständig redovisning inkommit, dock senast 18 månader efter att beslut tagits. Denna redovisning ska utgöras av en sammanställd redovisning över den utförda åtgärden. Följande handlingar och dokumentation

¹ Fastighetsägarens inkomst kan komma att beaktas i stället för det aktuella hushållets i de fall då en låginkomsttagare hyr ut eller på annat sätt upplåter en bostadsbyggnad för fast boende på aktuell fastighet till ett annat hushåll.

ska lämnas in:

- Samtliga fakturor som uppkommit under bytet av uppvärmningskällan. Ur fakturorna ska det gå att utläsa materialkostnader och arbetskostnader.
- Fotografier efter att åtgärden utförts vilka påvisar att oljepannan och oljetanken inte längre finns kvar. Fotografiet ska visa det omgivande rummet för att kunna jämföras med fotografierna före åtgärden utfördes.
- Fotografier på den nya uppvärmningskällan.
- Dokumentation som visar att oljepanna, oljebrännare och oljetank är förd till en behandlingsanläggning som har tillstånd att behandla avfallet.²

Begäran om utbetalning och redovisning med all behövlig dokumentation enligt ovan skickas till landskapsregeringens registratur registrator@regeringen.ax. Landskapsregeringen utbetalar understödet då samtliga nödvändiga uppgifter inlämnats.

Landskapsregeringen kan vid behov utföra egen inspektion i enlighet med gällande lagstiftning. Sökande är skyldig att medverka till att nödvändiga inspektioner kan utföras i byggnaden och av uppvärmningssystemet. Understöd kan återkrävas om det framkommer att stödet utbetalats på grundval av felaktiga uppgifter. Om återkrav av stöd gäller för övrigt vad som stadgas i landskapslagen (1988:50) om lån, räntestöd, och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.

Viktig information

- Installationsarbeten, för vilka understöd söks, får inte påbörjas innan stödansökan har inlämnats till landskapsregeringen. Ett påbörjande av arbetet innan landskapsregeringen har fattat beslut om eventuellt godkännande sker på egen risk. I det fall ansökan inte uppfyller stöd villkoren kan sökande bli utan stöd. Utgifter för planering och inköp av vissa material godkänns som kostnadsberättigade trots att de gjorts innan ansökan inlämnats. Inköpstidpunkt för installationsmaterial får som längst vara ett år innan ansökan inlämnats.
- Arbetet ska vara fackmannamässigt utfört. Anlitade elentreprenörer ska finnas registrerade i det åländska elentreprenörsregistret. Företaget eller personen som anlitas för arbetet ska finnas med i registret för förskottsskatteuppbörd. Om installatören anställs direkt av beställaren är denne skyldig att sköta om skatteinnehållning och erlägga de avgifter som är lönerelaterade. Landskapsregeringen kan vägra utbetalning av understöd om det föreligger oklarheter beträffande betalningar av olika lönerelaterade avgifter och skatteinnehållningar. För hushåll med låga inkomster finns ett separat stödsystem som i vissa fall kan ge en högre stödsumma. Stödsystemen går inte kombinera.
- Den sökande uppmärksammas också på att ombyggnad av eldstad eller rökkanal *kan kräva bygglov* enligt 66 § i *plan- och bygglagen (2008:102) för Åland*. Den sökande uppmanas kontakta byggnadsinspektionen i den kommun bostaden är

belägen för rådgivning.

- En ändring av uppvärmningskällan kan även påverka temperatur skorstenens rökkanaler vilket påverkar fukthalten i det tidigare pannrummet och andra utrymmen i anslutning till skorstenen vilket den sökande uppmärksammas om.
- *Tänk på att leveranstiderna för nya värmesystem kan vara långa varför beställningar bör göras i mycket god tid innan tidsfristen löper ut. Landskapsregeringen beviljar i normalfallet ingen förlängning till ovannämnda 18 månaders installationstid. Vid kraftiga och oförutsedda störningar i marknaden som den sökande inte kan påverka kan landskapsregeringen bevilja förlängd redovisningstid.*

•

Lagstöd

Dessa villkor är fastställda med stöd i följande rättsakter:

-Landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.

- Landskapslag (1999:40) om bostadsproduktion

Fastställd av Ålands landskapsregering 16.6.2023

ÅLR 2023/4821

² Bestämmelser om tillstånd för avfallsverksamhet regleras i landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag och bestämmelser om farligt avfall och oljeavfall i Landskapsförordning (2022:22) om avfall.